

Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing

Netwerkaart 12

Nooddrinkwater en noodwater

12 Nooddrinkwater en noodwater

Versie 2018

Crisistypen	<ul style="list-style-type: none">• (dreigende) verstoring van de openbare drinkwatervoorziening
Bevoegd gezag	<ul style="list-style-type: none">• minister van IenW• inspecteur van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)• burgemeester of voorzitter veiligheidsregio
Soorten maatregelen	<ul style="list-style-type: none">• eigen maatregelen drinkwaterbedrijf• kookadvies• bevel aan drinkwaterbedrijf• stellen beperkingen aan gebruik van drinkwater door afnemers• levering nooddrinkwater• levering noodwater

Nooddrinkwater en noodwater

- **Nooddrinkwater** is drinkwater geleverd buiten de normale infrastructuur. De wettelijke norm is tenminste drie liter per persoon per dag.
- **Noodwater** is water dat uitsluitend bestemd is voor sanitaire en hygiënische doeleinden. Water dat van onvoldoende kwaliteit is om te drinken kan eventueel via de normale infrastructuur worden gedistribueerd om dienst te doen als noodwater.

Noodwater mag geen onaanvaardbare risico's voor de volksgezondheid en het distributienet opleveren.

Optreden drinkwaterbedrijf

- Het drinkwaterbedrijf treft alle maatregelen om een verstoring zo spoedig mogelijk op te heffen. Het bedrijf treft in het bijzonder maatregelen ter voorkoming of bestrijding van een besmetting.
- Op grond van de algemene voorwaarden kan een drinkwaterbedrijf beperkingen stellen aan het gebruik van drinkwater door afnemers.
- Een drinkwaterbedrijf kan het advies geven drinkwater voor consumptie te koken.

- Levering van nooddrinkwater (resultaatsverplichting).
- Levering van noodwater via het distributienet (inspanningsverplichting). Eventuele levering van noodwater buiten het net om is een verantwoordelijkheid van gemeente of veiligheidsregio.
- Drinkwaterbedrijven dienen bij uitval van externe leveranties (zoals energie en chemicaliën) in staat te zijn om gedurende tien dagen normaal te blijven leveren.

Optreden door de overheid

- Een interventie jegens een drinkwaterbedrijf vindt plaats door de inspecteur van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) of de minister van IenW:
 - een regionale inspecteur kan namens de minister spoedbestuursdwang uitoefenen
 - een regionale inspecteur kan de levering verbieden of slechts toestaan voor gebruik in door hem aan te geven gevallen (dit richt zich tot de sector, niet de afnemers)
 - de minister van IenW kan regels stellen of maatregelen treffen in het belang van de veiligstelling van de

openbare drinkwatervoorziening. Dit is een noodvoorziening zodat de minister van wetgeving kan afwijken.

- De burgemeester of voorzitter veiligheidsregio zou op grond van zijn noodbevelsbevoegdheid (inclusief het opperbevel) in verband met de openbare orde en veiligheid aan een drinkwaterbedrijf zo nodig een bevel kunnen geven. Toepassing van het beginsel van subsidiariteit houdt echter in dat hij een verzoek tot interventie doet aan de inspecteur van ILT; de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio past hier dus in beginsel zijn bevoegdheden niet toe.
- De minister van IenW en de burgemeester (of voorzitter veiligheidsregio) kunnen op grond van hun noodbevoegdheden verplichtingen opleggen aan afnemers (bijvoorbeeld een verbod op het wassen van auto's en het sproeien van tuinen). Drinkwaterbedrijven kunnen dat eveneens op grond van hun algemene voorwaarden.

Advies

- Drinkwaterbedrijven en overheden kunnen een beroep doen op het Crisis Expert Team (CET) Milieu en Drinkwater. Het CET wordt beheerd door de Inspectie Leefomgeving & Transport. Het CET is beschikbaar voor:
 - geïntegreerd advies van meerdere kennisinstututen
 - ondersteuning zoals bemonsteren en analyseren van gevaarlijke stoffen, berekenen van verspreiding van gevaarlijke stoffen in bijvoorbeeld het watersysteem
 - advies over mogelijke effecten op mens, dier en voedselveiligheid op korte of lange termijn, ook bij verstoring van de drinkwatervoorziening.
- In de meeste gevallen zal het Regionaal Operationeel Team van de veiligheidsregio het niveau zijn waarmee het CET samenwerkt. Het CET heeft met de veiligheidsregio's een convenant gesloten, waarin is vastgelegd hoe de meldings- en alarmeringsprocedure verloopt en wie bij de veiligheidsregio het CET inschakelt en wie het aanspreekpunt is voor het CET (de vraagregisseur).

Gemeente – drinkwaterbedrijf

- Levering van nooddrinkwater en noodwater door een drinkwaterbedrijf wordt afgestemd met de betreffende gemeenten.
- Het drinkwaterbedrijf levert nooddrinkwater op de door gemeenten aangewezen distributiepunten.
- Gemeenten dragen zorg voor de aanwijzing van geschikte distributiepunten van nooddrinkwater (1 distributiepunt per 2.500 inwoners), voor de bemensing daarvan, voor handhaving van de openbare orde en veiligheid en voor het verzorgen van overige logistieke ondersteuning (bijvoorbeeld voor niet of minder zelfredzamen).

Relatie met regionaal beleidsteam en commissaris van de Koning

- Samenwerking tussen drinkwaterbedrijf, veiligheidsregio en politie is en wordt per regio vastgelegd in een convenant.
- Conform dit convenant neemt (een lid of liaison van) de directie van het drinkwaterbedrijf deel aan het regionaal beleidsteam in het geval van een drinkwater-gerelateerde crisis.
- In het geval van een drinkwater-gerelateerd incident, waarbij meerdere veiligheidsregio's zijn betrokken, organiseert de veiligheidsregio van de bronregio voor de drinkwatersector één aanspreek- en coördinatiepunt vanuit de verschillende veiligheidsregio's.
- Op het terrein van drinkwater zijn geen rijksheren aangewezen.
- Indien een burgemeester of voorzitter veiligheidsregio een maatregel of het optreden van de inspecteur om redenen van de openbare orde of veiligheid onverantwoord acht, kan hij:
 - op grond van zijn eigen noodbevoegdheden binnen het domein van openbare orde en veiligheid een bevel geven of voorschriften uitvaardigen en daarbij binnen dat kader maatregelen van de inspecteur bijsturen of beperken
 - aan de commissaris verzoeken te interveniëren. De commissaris kan een aanwijzing geven inzake

samenwerking of – voor wat betreft de maatregelen zelf – overleg voeren met de inspecteur of ‘bovenlangs’ verzoeken jegens de inspecteur dwingend op te treden.

- Vice versa, indien de inspecteur een maatregel van een burgemeester of voorzitter veiligheidsregio onverantwoord acht, kan hij verzoeken dat de commissaris ingrijpt; de minister van IenW

kan aan de minister van JenV verzoeken in te grijpen.

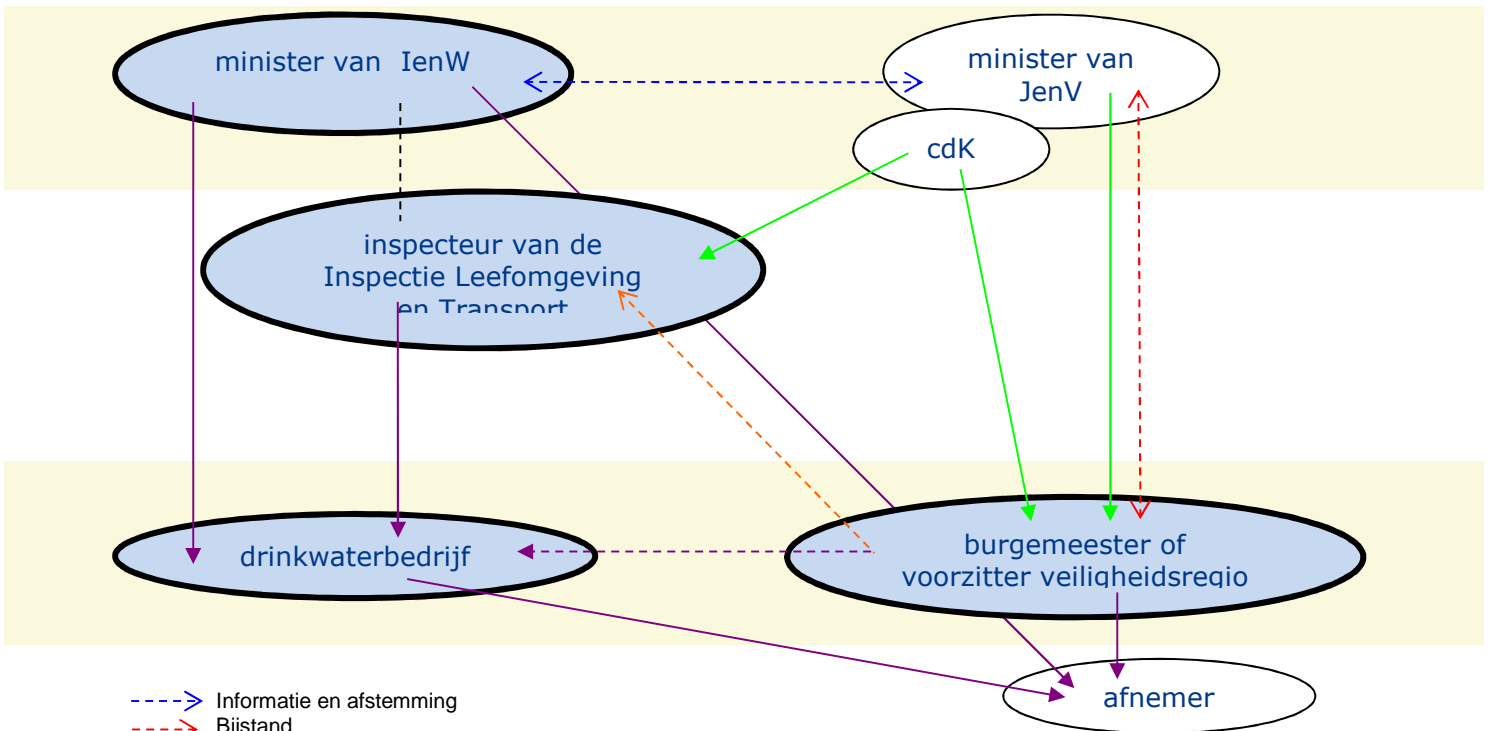
Zo nodig kan de minister van IenW zelf ingrijpen op grond van zijn algemene noodbevoegdheid op dit terrein.

Europese Unie

De Europese Unie is kaderstellend voor de drinkwatersector, maar vervult in de responsfase op dit terrein geen rol.

functionele keten drinkwater

algemene keten

- > Informatie en afstemming
- - -> Bijstand
- - - Internen lijnen
- > Maatregelen jegens bevolking/bedrijven
- - -> Verzoek burgemeester of voorzitter veiligheidsregio aan min. IenW om jegens een drinkwaterbedrijf op te treden
- - -> Maatregelen jegens drinkwaterbedrijf door burgemeester of voorzitter veiligheidsregio, subsidiair
- > Bestuurlijk toezicht, tevens onderlinge informatie

Colofon

Titel: Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing
Datum: Mei 2018
Status: Definitief
Versie: Zevende druk
Auteurs: Merijn ten Dam
Projectleider: Oscar Koebrugge
Omslag: Rob Kruitwagen
Copyright: IFV en provincie Noord-Holland
Eindverantwoordelijk: IFV, afd. Onderzoek en kennisdocumenten

Alle rechten voorbehouden. Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan, mits deze uitgave als bron wordt vermeld. Ondanks de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg kan de samensteller geen aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade, die zou kunnen voortvloeien uit enige fout of onzorgvuldigheid, die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Instituut Fysieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
T 026 355 24 00
www.ifv.nl

Instituut Fysieke Veiligheid

Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) draagt bij aan een veilige samenleving door het versterken van de veiligheidsregio's en hun partners bij het professionaliseren van hun taken. Wij ontwikkelen en delen relevante kennis, wij hebben expertise voor het verwerven en beheren van gemeenschappelijk materieel en wij adviseren de betrokken besturen.

Ons motto hierbij is: signaleren en verbinden.

Instituut Fysieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
026 355 24 00
www.ifv.nl